

Debat Zoönosen & Dierziekten

Kernboodschap

De Nederlandse zuivelindustrie is een belangrijke partner in het beleidsdossier rond zoönosen en dierziekten. Wij investeren substantieel in preventie, monitoring en robuuste crisisprotocollen ter voorkoming van de overdracht van zoönosen en dierziekten.

Tegelijkertijd vereisen internationale handelsregels een zorgvuldige balans tussen risicobeheersing en economische belangen, met name rondom het vaccinatiebeleid.

Wij pleiten voor een toekomstbestendig beleid dat zowel diergezondheid en dierenwelzijn als de nationale exportpositie borgt, met een dringende focus op de internationale acceptatie van zuivelproducten van gevaccineerde dieren en erkenning van pasteurisatie als effectieve waarborg voor voedselveiligheid.

Veterinaire Uitgangspunten:

De Nederlandse zuivelindustrie stelt **diergezondheid en dierenwelzijn** centraal in haar bedrijfsvoering:

- **Diergezondheid & Dierenwelzijn:** Wij verwerken enkel melk van gezonde koeien.
- **Ketenborging:** Met het waarborgen van vertrouwen middels protocollen, kwaliteitsstelsels, zowel richting veehouders, consumenten als toezichthouders behouden wij het internationale vertrouwen in de veiligheid en kwaliteit van onze zuivelproducten.
- **Handelszekerheid:** Een proactief, robuust en preventief beleid tegen dierziekten is onontbeerlijk voor het onbelemmerd functioneren van de internationale zuivelhandel. Daarbij speelt de toezichthouder NVWA een cruciale rol: het is van belang dat zij de juiste balans vindt tussen het bieden van garanties aan derde landen en het vertrouwen op de expertise van de sector.

De Nederlandse Borging: Gelaagde Risicobeheersing

Wij verwerken uitsluitend melk van gezonde melkkoeien. Dit wordt geborgd via een robuust, gelaagd systeem waaronder met gebruikmaking van instrumenten van ZuivelNL dat de wettelijke minimumeisen overstijgt:

Aspect	Borging / instrument	Toelichting
Wettelijke Basis	EG- Hygiëne verordening (853/2004) en Wet Dieren (Regeling houders van dieren, de Regeling diergeneesmiddelen en de Regeling Diergeneeskundigen) KoeMonitor - KoeMonitor	Verplicht dat melk uitsluitend afkomstig is van gezonde dieren. Continue, proactieve risicobeheersing, vroegtijdige signalering van attentiekoeien en inzicht in diergezondheid op bedrijfsniveau.
Sectorale Monitoring	Diergezondheidsmonitoring	1. Opsporen van uitbraken van bekende ziekteverwekkers, die voor zover bekend, niet in Nederland voorkomen. 2. Opsporen van onbekende aandoeningen of ziekteverwekkers. 3. Zicht houden op trends en ontwikkelingen in de veehouderij.
Kwaliteitscontrole	Via monitoring op de melk op onder andere kiemgetal, celgetal en antibiotica cf vereiste EG- Hygiëne verordening (853/2004) en Wet Dieren. Kwaliteitsborgingssystemen vanuit zuivel, dierenarts en diervoer	Controle bij <i>elke</i> melkophaling, met toezicht van de NVWA. Melk met residuen wordt onmiddellijk afgekeurd.

Risico's bij Dierziekten en Internationale Handel

Uitbraken van dierziekten brengen dilemma's met zich mee:

➤ Voedselveiligheid: Inactivatie door verwerking

Pasteurisatie is een zeer effectieve, wetenschappelijk bewezen maatregel om virussen of ziekteverwekkers die via de melk overdraagbaar zijn te inactiveren. Het risico op verspreiding via gepasteuriseerde melk of zuivelproducten is voor de volksgezondheid verwaarloosbaar. Het is belangrijk dat derde landen pasteurisatie accepteren.

➤ Het Handelsdilemma: Vaccinatie versus Ruiming

Momenteel eisen veel derde landen een 'vrij zonder vaccinatie'-status voor de import van zuivel.

- **Gevolg 1 (Vaccinatie):** Noodvaccinatie tegen een ziekte leidt direct tot het verlies van deze status, met onmiddellijke exportblokkades en financiële schade als gevolg.
- **Gevolg 2 (Non-vaccinatie):** Een non-vaccinatiebeleid dwingt de sector ertoe om bij een uitbraak, gezonde dieren te ruimen ter behoud van de exportstatus. Dit staat haaks op ons streven naar een duurzame melkveehouderij waar dierenwelzijn centraal staat.

Risicofinanciering

De veehouders dragen via het Convenant Diergezondheidsfonds (DGF) bij aan preventie en bestrijdingskosten. Echter, er is een robuuster financieel vangnet nodig dat ook de onvermijdelijke marktverliezen na noodvaccinatie kan opvangen. Kanalisatie na noodvaccinatie is onderdeel van de bestrijding; ook deze kosten vallen onder bestrijdingskosten. Zuivelverwerkers spelen een cruciale rol in de kanalisatie en bestrijding. Daarom moet het DGF niet alleen beschikbaar zijn voor veehouders, maar ook voor zuivelverwerkers, zodat zij adequaat kunnen bijdragen aan een effectieve uitvoering van de maatregelen.

Oproep aan de Commissie LVVN: Drie Prioriteiten

Wij roepen de Tweede Kamer op om via de Commissie LVVN de volgende prioriteiten in het beleid te stellen:

1. EU Lobby voor Acceptatie van Gevaccineerde Producten:

Zet u krachtig in voor een EU-lobby bij de Wereldorganisatie voor Diergezondheid (WOAH) en onze handelspartners. Het doel is de internationale acceptatie van producten afkomstig van gevaccineerde dieren. Het onderscheid moet wetenschappelijk gebaseerd zijn: gevaccineerd is niet besmet.

2. Acceptatie van pasteurisatie:

Zorg dat pasteurisatie van melk en zuivelproducten wordt erkend als een effectieve maatregel om voedselveiligheid te garanderen, ook bij producten afkomstig van gevaccineerde dieren. Dit moet expliciet onderdeel zijn van de internationale acceptatiecriteria.

3. Toekomstbestendig Diergezondheidsfonds (DGF):

Zorg dat het nationale beleid en het DGF voldoende middelen en flexibiliteit bieden om vaccinatie als primaire bestrijdingsstrategie mogelijk te maken. Dit omvat:

- Adequate financiële compensatie voor de initiële marktverliezen en de kosten van vaccinatie.
- Dekking van kosten voor kanalisatie en bestrijding, inclusief de cruciale rol van zuivelverwerkers.
- Beschikbaarheid van DGF-financiering niet alleen voor veehouders, maar ook voor zuivelverwerkers, zodat zij effectief kunnen bijdragen aan de uitvoering van maatregelen.

Bijlage 1.

OVERZICHT CONTROLES BEDRIJVEN EN PRODUCTEN VOOR AFGIFTE EXPORTCERTIFICATEN VAN IN NEDERLAND GEMAAKTE ZUIVELPRODUCTEN

